

VÄNSTERPARTIET TROLLHÄTTANS KOMMUNALPOLITISKA PROGRAM 2019-2022

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VÄNSTERPARTIET TROLLHÄTTANS	1
KOMMUNALPOLITISKA PROGRAM	1
2019-2022	1
FÖRORD	3
FÖRSKOLA & SKOLA	4
ÄLDRE	6
PERSONER MED NORMBRYTANDE FUNKTIONALITET	7
INDIVID & FAMILJEOMSORG	8
STADSUTVECKLING & BOSTÄDER	9
TRAFIK & STADSBYGGNAD	10
MILJÖ & KLIMAT	11
ARBETSMARKNAD & VUXENUTBILDNING	12
PERSONAL	13
KULTUR & FRITID	14
DEMOKRATI	15
INTEGRATION & INKLUDERING	16
UPPHANDLING	17

FÖRORD

Det här är Vänsterpartiet Trollhättans kommunalpolitiska program. Här presenteras ett stort antal förslag för att göra Trollhättan till en mer rättvis och jämlik kommun.

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. I vårt program presenterar vi vår politik för att skapa en kommun som är till för alla, inte bara några få. Vi förverkligar vår politik genom att flytta fram positionerna i både den parlamentariska och utomparlamentariska kampen.

Tillsammans gör vi skillnad i Trollhättan.

Vänsterpartiet Trollhättans politiska program antogs på medlemsmöte 14 maj 2018.

FÖRSKOLA & SKOLA

Vänsterpartiet tror på en likvärdig skola för alla. Oberoende av adress, bakgrund eller familjesituation skall alla elever ha rätt till en jämlik skolgång, en skola där kunskap och lärande står i centrum. Ett bra skolsystem arbetar för jämlikhet genom inkludering. Idag klarar grundskolan inte av att säkerställa alla barns trygghet. Diskriminering, mobbning och kränkningar hindrar barn från att trivas och klara skolan. HBTQ- personer och personer med normbrytande funktionalitet är särskilt utsatta. Trots vår personals ansträngningar kan fortfarande förekomma sexuella trakasserier och det måste minimeras.

En bra skola ska vara en grundläggande del av ett samhälle, inte en vinstdrivande del i ett företag. Det "Fria skolvalet" leder till segregation bland barn och försämrar möjligheten för ett jämlikt samhälle. Elever med stabil social bakgrund söker sig ofta till friskolor och de elever med behov av stöd går oftast i kommunala skolor. I dag gör många friskolekoncerner vinst på lägre lärartätthet, sämre löner och övrig personal. Flera av dessa skolor har gått i konkurs efter överretablering och misskötsel. Det skattemedel som är avsedda för skolan ska gå till våra barns utbildning och syftet med svensk skola ska aldrig vara vinst eller religiös påverkan. Barn och elever ska aldrig bli bedömda utifrån sin lönsamhet.

Likvärdigheten mellan skolor måste öka. Det innebär inte att alla skolor ska göra likadant, däremot ska de bättre kompenseras för barns olika förutsättningar. För att det ska vara möjligt borde resurser fördelas efter behov i större utsträckning än idag.

I Trollhättan har arbetet med skolan varit en av Vänsterpartiets hjärtefrågor och många förändringar har gjorts. En ny skolorganisation har hunnit träda i kraft under mandatperioden vilket har lett till tydligare styrning i styrkedjan men det finns fortfarande saker kvar att göra.

Vi i Vänsterpartiet vill se ett ökat fokus på förskolan och elever i utanförskapsområden för att säkerställa att alla barn får en god grund till utbildning och utveckling. Särskilt barn från hem med låg utbildning ska ha möjlighet att

utvecklas i kommunikation, sociala färdigheter och anpassning inför framtida studier.

Barngruppernas storlek, att det finns förskollärare, hög personalkontinuitet, anpassade lokaler och antal barn per personal är viktiga faktorer för förskolans kvalitet. Varje barn ska ha en kontinuerlig och god relation till en varm och empatisk vuxen. Vägen dit går via en barngrupp som inte är alltför stor, alltså barngrupperna måste minskas. Personalen måste ha tid att vara lyhörda och personalens kompetens måste tas till vara på ett adekvat sätt. Barn har rätt att känna sig trygga och sedda.

Barn kan behöva få stöd redan på förskolan, men framför allt under lågstadietiden. Stödet till barn med normbrytande funktionalitet ska förbättras. Alla skolor och förskolor ska arbeta normkritiskt för att motverka stereotypa könsroller.

Vi vill ha en bättre arbetsmiljö för både elever och skolpersonal. Skolan ska få ökade resurser, minskat antal barn per grupp och färre elever per klass. Ökad planeringstid för pedagoger för att minska administrativa bördan. Elevhälsan ska arbeta förebyggande och främjande för att bidra till en bättre arbetsmiljö för eleverna. Därför vill vi att antalet kuratorer, skolsköterskor och psykologer och studievägledare i förhållande till antalet elever ska öka.

Personal på förskolor ska ges möjlighet att läsa till barnskötare eller förskollärare inom ramen för sin anställning. Även lärare ska ges möjlighet till fortbildning och reflektion.

Kommunens skolor ska ha moderna välanpassade, fräscha och hållbara lokaler, med skolgårdar och utemiljöer utformade för lek och lärande. Fler grundskolor och förskolor ska byggas för att tillgodose behovet när kommunen växer.

Fritidshemmens kvalitet ska förbättras och elevgruppernas storlek ska minska. Fritidshemmen ska stödja elevernas sociala utveckling och erbjuda en meningsfull fritid och läxhjälp.

Skolan ska vara helt avgiftsfri och inte kräva att barn tar med sig frukt, matsäck eller mellanmål. Det är skolornas ansvar att barnen får den mat som de behöver för att orka med skoldagen.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Minska barngrupperna i förskolan.
- Fortsätta erbjuda frukost eller frukt på alla vår skolor.
- Fortsätta erbjuda läxhjälp till alla elever i grundskolan och på gymnasiet
- Genom riktade insatser höja skolresultaten för nyanlända ungdomar genom fler utbildade studiehandedare, stödlärare och språksatsningar.
- Förskolepersonalens arbetsuppgifter skall ses över för att de ska kunna utöva det de är utbildade till.
- Vårt mål är att ge alla barn i förskoleåldern rätt till minst 25 timmars vistelsetid. Att 15 timmars barn i utsatta områden ska få

- möjlighet till förskolan även under sommarlovet för att kunna träna på språket
- Minska antalet elever per pedagog och antalet barn i lågstadielklasserna samt utveckla tvåläraresystem där det behövs.
- Minska antalet barn i fritidshemmen.
- Satsa på kvaliteten i modersmålsundervisning.
- Öka andelen legitimerad personal i skolan och i förskolan.
- Ge skol- och förskolepersonal möjlighet att vidareutbilda sig på arbetstid.
- Ge alla barn som vistas i Sverige rätt till förskoleplats.
- Mer ekologisk, vegetarisk och närproducerad skolmat.
- Förbättra och rusta upp skolgårdarna.
- Inför försök med 6timmarsarbetsdag med bibehållen lön i verksamheten.
- Fortsätta tillgodose barns behov av särskilt stöd.
- Fler resurslärare, elevassistenter, och specialpedagoger i våra skolor.

ÄLDRE

När människor blir äldre skall de kunna känna trygghet och att få den vård och omsorg som de har behov av. De senaste decennierna har andelen äldre med tillgång till äldreomsorg minskat. Till följd av besparingarna på äldreomsorgen har inte bara arbetsbelastningen för personalen ökat, utan även för anhöriga.

Det är kommunens ansvar att se till att det finns en äldreomsorg som är likvärdig och av hög kvalitet. Dessutom skall äldreomsorg vara en rättighet som inte ska begränsas av människors ekonomi. Avgifterna inom äldreomsorgen ska därför vara låga.

För att motverka att människor blir isolerade på ålderns höst vill vi i Vänsterpartiet införa en social hemtjänst. Vi vill ha aktivitetsansvariga team med uppgift att se till att dagarna fylls med innehåll. Det kan handla gå på promenad, odla i trädgården eller att bara fika ute, men också fysiska aktiviteter som kan utföras under egna förutsättningar. På demensboenden ska finnas aktiviteter som syftar till att stärka minnet.

Det är också av stor vikt att möjliggöra för äldre att behålla sina sociala relationer och för par att få fortsätta bo tillsammans.

Kommunens äldreboenden ska ha en god grundbemanning och maten ska vara av hög kvalitet. Våra äldreboenden bör ha ett grundutbildning vad gäller hjälpmedel och tekniska förutsättningar för att stärka omsorgstagarnas förutsättningar en god

vardag. Hur äldre har det och hur de mår påverkas av livsvillkor och levnadsvanor. För att skapa en jämlik hälsa bland äldre måste klass-, köns- och hälsoskillnaderna utjämnas. Äldreomsorgen ska arbeta hälsofrämjande för att kompensera för dessa skillnader.

Äldre HBTQ-personer har ofta kämpat ett helt liv emot stigmatisering och diskriminering.

De har levt under ett större förtryck än yngre generationer och har ett stort behov av att bli synliggjorda. Verksamheter ska HBTQ-certifieras och personal skall utbildas.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Öka grundbemanningen inom äldreomsorgen.
- Kompetensförsörjningsplan för all personal vilket inkluderar även HBTQ-utbildning.
- Äldreomsorgen skall fortsätta drivas i kommunal regi.
- Införa social hemtjänst med bland annat hjälp av aktivitetsteam.
- Inför försök med 6timmarsarbetsdag med bibehållen lön i verksamheten.
- Öka tillgången till äldreomsorg genom fler äldreboenden.
- Införa stjärnmärkning av demenskunskap enligt modellen av Svenskt Demenscentrum.
- Sträva efter att minska delade turer och på sikt avskaffa det helt och hållet.
- Genomföra kompetensinsatser inom missbruksvård i hemtjänsten.
- Öka satsningarna på friskvård.

PERSONER MED NORMBRYTANDE FUNKTIONALITET

Alla personer, oavsett funktionalitet, ska kunna vara fullt delaktiga i samhället på samma villkor. Det är först i mötet med omgivningen som det avgörs om den normbrytande funktionaliteten också ska bli ett funktionshinder. Personer med normbrytande funktionalitet har ofta sämre livsvillkor än andra när det gäller bland annat inkomst, utbildningsnivå och tillgång till bostäder och arbete. Samhället måste undanröja de hinder som finns.

Funktionalitetsfrågor kommer ofta i skymundan. Det råder kunskapsbrist på området hos kommunens anställda. Funkofobin är utbredd och innebär ofta att personer med normbrytande funktionalitet reduceras till omsorgstagare. Det märks särskilt på arbetsmarknaden som inte lyckas inkludera personer med normbrytande funktionalitet. Intentionerna i LSS-lagstiftningen har urholkats. Allt färre beviljas statlig personlig assistans, vilket drabbar individer och familjer hårt. Det innebär dessutom att ett större ansvar hamnar på kommunerna. Personer med normbrytande funktionalitet är ofta beroende av stöd från samhället för att kunna leva ett självständigt liv. Personerna får dock inte alltid det inflytande över insatserna som de har rätt till.

Daglig verksamhet beviljas personer med normbrytande funktionalitet som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden. För en del personer med normbrytande funktionalitet är inriktningen att stärka möjligheterna till kommunikation och delaktighet i vardagen. För andra är daglig verksamhet ett steg på vägen mot ett arbete. Då avstånd mellan daglig verksamhet och arbete ofta är stora vill vi utveckla samarbetet mellan olika arbetsmarknadsinsatser.

Västra Götalandsregionen, som har huvudansvar för kollektivtrafiken, har inte lyckats tillgängliggöra kollektivtrafiken för personer med normbrytande funktionalitet. Istället hänvisas de till färdtjänsten. Färdtjänst är bra men det kräver lång framförhållning, det är svårt att själv bestämma tider att åka och chaufförerna har inte alltid tillräckligt med kunskap om personer med normbrytande funktionalitet. Det ska vara möjligt att resa med färdtjänst på lika villkor som övrig kollektivtrafik. Det ska gå att boka färdtjänst under samma timmar på dygnet som kollektivtrafiken går.

Stödet till föräldrar till barn med normbrytande funktionalitet är inte tillräckligt. Insatserna är oftast av god kvalitet, men brist på samordningen mellan olika myndigheter kräver mycket tid och engagemang från barnens föräldrar. Då Försäkringskassan nekar personer med normbrytande funktionalitet personlig assistans ska kommunen se till att de inte hamnar mellan stolarna.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Fler personer med normbrytande funktionalitet ska erbjudas praktikplatser i verksamheterna.
- Höja habiliteringsersättningen till 100 sek.
- Öka antalet bostäder med särskild service så att behovet täcks.
- Genomföra utbildningsinsatser för kommunens anställda i funktionsrättsfrågor.
- Förbättra stödet till föräldrar som har barn med normbrytande funktionalitet.
- U t ö k a d e k o m m u n a l a arbetsmarknadsinsatserna för personer med normbrytande funktionalitet.
- Alla kommunala verksamheter skall vara tillgängliga för personer med normbrytande funktionalitet.

INDIVID & FAMILJEOMSORG

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti. Utifrån det så vill vi peka på den extra utsatta situation som vissa grupper i samhället befinner sig i, och ta fram konkreta åtgärder för att komma tillrätta med de problem som finns. Det är kommunens ansvar att främja människors jämlika levnadsvillkor och trygghet och socialtjänsten är ett skyddsnetz för personer som hamnar i ekonomisk eller social kris. Vänsterpartiet ser inte att en människas värde är beroende av i vilken utsträckning de arbetar.

Vänsterpartiet värnar om att de som är beroende av samhällets stöd ska ha rätt till ett värdigt liv. Med utgångspunkt i individens egna resurser skapa förutsättningar för en strategi som kan leda till självförsörjning. Vi vill också att det förebyggande sociala arbetet prioriteras. Ingen ska lämnas utanför.

När familjer lever under svåra ekonomiska förhållanden ökar pressen på familjerna i sin helhet och barnen riskerar att få sämre utvecklingsmöjligheter för lek och lärande. Många barn hindras av ekonomiska skäl att delta i fritidsaktiviteter. Vi vill även att barnet skall få sin röst hörd i allt från asylprocesser, vårdnadstvister till utredningar inom socialtjänsten, men för detta behövs en medvetenhet och hög kompetens hos personalen som arbetar med och möter barn. Vi vill därför säkerställa att personal som arbetar med barn har tillräcklig kunskap om hur de ska arbeta i enlighet med barnkonventionen.

Mäns våld mot kvinnor är en av de yttersta konsekvenserna av vårt patriarkala samhälle. Våldet drabbar även de barn som befinner sig i utsatta uppväxtmiljö. Alla kommunens verksamheter ska ha kunskap om våld i nära relationer för att kunna agera förebyggande och uppmärksamma när någon blir utsatt, därför ska fler utbildningsinsatser genomföras. Samhällets behöver bli bättre på att fånga upp kvinnor och HBTQ- personer som befinner sig i ett utsatt läge. I Trollhättan behöver vi fler

skyddade boenden. Det är inte acceptabelt att en person som behöver samhällets hjälp avvisas på grund av platsbrist. De som bor på skyddade boenden löper även ökad risk att bli bostadslösa på grund av bostadsbrist.

Beroendesjukdomar är ett växande folkhälsoproblem. Kvinnor som lever i missbruk blir oftare utsatta för våld och sexuella övergrepp. Barn får ta konsekvenser av missbruk i familjen. Kommunen ska ge alla invånare möjlighet att komma ur eller minska sitt missbruk. De som har ett pågående missbruk ska få vård och insatser från kommunen utifrån sina individuella behov. Kvinnor som lever i missbruk ska få möjlighet till behandling i grupper med enbart kvinnliga deltagare och behandlare.

Många människor har flytt till Sverige de senaste åren. Asylprocessen är många gånger lång och svår för den enskilde. Trollhättan ska vara en kommun som står upp för demokratiska och solidariska värderingar. Staden ska därför ta ansvar för asylsökande och inte minst för barn och ungdomar som kommit till Sverige utan sina föräldrar. Även EU-migranter befinner sig i en utsatt situation då de saknar rättigheter som är grundläggande för andra invånare i kommunen. Kommunen ska tillgodose EU-migranter och papperslösas behov genom att bland annat samarbeta med och ge ekonomiskt stöd till frivilligorganisationer.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Öka antalet kommunala kvinnojourer och skyddade boenden.
- Öka antalet socialsekreterare inom socialtjänsten.
- Ge ekonomiskt stöd till föreningar som arbetar för social inkludering.
- HBTQ-personer skall ha tillgång till jour- och stödverksamhet.
- Erbjuder föräldrautbildning till alla föräldrar.
- Erbjuder stöd och rådgivning till alla inblandade parter vid våld i nära relationer.

STADSUTVECKLING & BOSTÄDER

Trollhättan är en segregerad stad, vilket tar sig uttryck i boendesegregation, stora skillnader i inkomst, utbildningsnivå och hälsa mellan invånarna i olika stadsdelar. Vi vill bygga hyresrätter med rimliga hyror som vanligt folk har råd att bo i. Det är inte samhällsekonomiskt hållbart att ensidigt låta marknaden styra bostadsbyggandet. Vi har stadsdelar som är trångbodda och där lägenheterna behöver rustas upp för att levnadsvillkoren i Trollhättan ska bli likvärdiga. Alla barn ska ha samma möjligheter till lek och rekreation, oavsett var i staden de växer upp. Med hjälp av vårt kommunala bostadsbolag Eidar har vi möjlighet att påverka och förbättra bostadssituationen i vår stad. Samarbetet mellan Högskolan Väst och Eidar har resulterat i att vi är en av väldigt få kommuner i Sverige som faktiskt kan erbjuda våra studenter bostadsgaranti, och det är något vi ska vara stolta över. Trollhättan skall växa och därför behöver vi bygga många nya bostäder.

Nya bostäder och bostadsområden ska planeras så att det motverkar segregation. Vi vill se en mer jämlik geografisk planering som genomsyrar hela samhällsbyggandet. Kommunen ska värna bostaden som en social rättighet. Hyresnivåerna inom allmännyttan ska aldrig höjas markant. Renoveringar av allmännyttan ska genomföras så alla hyresrättsinnehavare har råd att bo kvar och det demokratiska inflytandet hos hyresrättsinnehavaren ska säkerställas. Allmännyttan skall aldrig säljas ut!

I planprocessen ska välfärden och idrottens behov tydligare omhändertas. Vi ställer krav på sociala behov vid stadsplanering som inkluderar människors behov av förskolor och

skolor, fritidsgårdar, mötesplatser, lek- och idrottsplatser och mycket mer där de bor. Vid dagens nyproduktion och ombyggnad av bostäder uppstår stora mängder fossila utsläpp. Vi vill ha ett klimatsmart byggande med fossilsnåla material och energisparande och elproducerande lösningar.

Bostäderna måste fördelas för att främja integration i hela lägenhetsbeståndet, invandrare och nya svenskar ska inte enbart vara anvisade till ett fåtal områden.

VÄNSTERPARIET ARBETAR FÖR ATT:

- Inrätta en kommunal bostadsförmedling som riktar sig både till Eidar och privata hyresvärdar.
- Konstruera ett kösystem som på ett bättre sätt främjar integration och inte missgynnar unga och nya trollhättebor.
- Renovera och bygga fler hyresrätter och se till att hyreshöjningarna hålls nere.
- Jobba för en blandad bebyggelse/bostadsformer med ökad inkludering och social hållbarhet.
- Prioritera ekologiskt hållbara, energisparande och energiproducerande lösningar vid bostadsproduktion och renoveringar.
- Kommunen skall öka takten gällande att köpa strategiskt bra mark för exploatering
- Öka byggandet i våra samhällen utanför centralorten.
- Ersätt parkeringsnorm vid nybyggnation med en transportnorm där cykelparkering, bilpooler och närhet till kollektivtrafik vägs in. Bygg fler kommunala parkeringshus.
- Utredda möjligheten att starta ett kommunalt byggbolag.
- Kommunal mark skall i första hand erbjudas våra kommunala bolag.

TRAFIK & STADSBYGGNAD

Alla barn skall ha tillgång till lekplatser i närheten av sitt hem. Gamla slitna lekplatser skall rustas upp och underhållas. Oanvända och undermåliga lekplaster skall tas bort och ersättas med parkmark. Vi vill att stadens lekplatsprogram finansieras fullt ut och att anslaget för underhåll håller en bra standard.

Alla barn och ungdomar skall känna sig trygga i trafiken, speciellt vid sin skola. Vi vill därför att projektet med skolreseplaner genomförs på stadens samtliga skolor. Där staden, personal, elever och föräldrar tillsammans ser över hur de tar sig till och från skolan på ett säkert sätt. Vi vill även att insatser görs för att uppmärksamma andra trafikanter detta. Syftet är att förbättra trafiksäkerheten, hälsan och miljön. Staden skall avsätta medel för att förbättra de fysiska förutsättningarna runt skolorna.

Alla invånare skall känna sig trygga i stadsrummet, i våra parker och på våra gator. Staden skall se till att det finns bra belysning även nattetid. Parkmark skall hållas öppen och tryggheten skall kartläggas. Alla invånare skall ha möjligheten att träna utomhus i sitt närområde. Staden skall bygga utomhusgym och/eller platser för frisport i alla delar av staden.

Vi vill ha en stad för alla. Staden skall skapa fler attraktiva miljöer genom omvandling av gatuparkering till gång- och cykelstråk, grönytor och serveringar. Det skall inte förekomma exkluderande design i syfte att stänga ute vissa grupper. Områden där gatsten dominerar skall tillgänglighetsanpassas. Prioritera föreningars och grupperns möjligheter att affischera i det offentliga rummet framför utrymme för reklam.

Alla invånare skall kunna må bra i staden. Dagens bilism har motsatt effekt med höga bullernivåer, dålig luftkvalité och undanträngning av fotgängare och cyklister. Därför är det nödvändigt att minska de fossila utsläppen och prioritera de hållbara resealternativen, samtidigt som det ska vara enkelt och billigt för alla invånare att resa för att få ihop sin vardag och fritid. Cykelinvesteringarnas andel av kommunens trafikrelaterade investeringar och underhåll måste öka. Staden måste arbeta för lägre taxor i kollektivtrafiken och färdtjänst samt att på sikt göra kollektivtrafiken helt avgiftsfri.

Staden skall uppmuntra mer klimatsmarta alternativ till bilen genom bland annat stimulansmedel. Staden skall arbeta mot att elektrifiera all färdtjänst, stadsbusstrafik samt kommunens fordon. Att elbil- och elcykelpooler främjas samt att laddinfrastrukturen för elbilar byggs ut.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Förverkliga lekplatsprogrammet. Alla barn ska ha samma möjligheter till lek och rekreation, oavsett var i staden de växer upp.
- Ta fram skolreseplaner för stadens samtliga skolor och förskolor. Alla barn och ungdomar skall känna sig trygga i trafiken.
- Trygga utomhusmiljöer med bra belysning även nattetid. Alla övergångsställen skall vara säkra och bra belysta.
- Bygga funktionella utomhusgym och/eller platser för frisport i alla delar av staden för att främja människors hälsa.
- Skapa fler attraktiva miljöer i staden genom omvandling av gatuparkering till gång- och cykelstråk, grönytor och serveringar.
- Exkluderande design i syfte att stänga ute vissa grupper i samhället skall inte förekomma.
- Tillgänglighetsanpassa områden där gatsten dominerar.
- Prioritera föreningars och grupperns möjligheter att affischera i det offentliga rummet framför utrymme för reklam.
- Minska de fossila utsläppen från biltrafiken
- Cykelinvesteringarnas andel av kommunens trafikrelaterade investeringar och underhåll ska öka.
- Utredda kommunala cykelvägsnormer utifrån tre typer av banor: cykelmotorväg, stadscykelbana och gång- och cykelbana.
- Bygga ut cykelparkeringar för vanliga cyklar, el- och lastcyklar genom omprioritering av gatuparkeringen mellan bil och cykel.
- Arbeta för lägre taxor i kollektivtrafiken och färdtjänst. På sikt göra kollektivtrafiken helt avgiftsfri.
- Elektrifiera all färdtjänst, stadsbusstrafik samt kommunens fordon.
- Främja elbils- och elcykelpooler.
- Bygga ut laddinfrastrukturen för elbilar.
- Vid nya eller reviderade detaljplaner skall staden öppna upp för annan typ av bebyggelse (typ högre hyreshus) även i traditionella villaområden.
- att verksamheten skall arbeta utifrån modellen gender budgeting när det gäller stadsplanering.

MILJÖ & KLIMAT

Klimathotet är på allvar. Arbetet måste ske globalt men det finns även mycket att göra på lokal nivå. Trollhättans Stad har ett ansvar i att se till att allt från små inköp till stora byggnationer sker med så liten miljöpåverkan som möjligt. I vår kommun har vi stora möjligheter att agera miljömedvetet och det är också nödvändigt för att jorden skall bli en bra plats att leva på – för alla! Miljötänket är inkluderat i alla våra frågor och vår politik går ut på att bygga bra strukturer.

Kommunen växer i snabb takt, vilket är positivt, men det innebär också stora utmaningar för vår biologiska mångfald och vårt ekosystem. Bevarandet av känsliga naturmiljöer behöver därför omhändertas på ett tydligt sätt. Kommunen står även inför stora utmaningar när det gäller vattenförsörjning och rening av avloppsvatten. Dessa utmaningar behöver hanteras, inte minst mot bakgrund av att översvämningsriskerna ökar med ett förändrat klimat.

Klimatkrisen beror på dåliga strukturer och vi vill inte individualisera problemet och lägga skulden och ansvaret för miljö- och klimatkriserna på enskilda individer. För att den totala mängden avfall ska minska i kommunen måste möjligheterna till exempelvis återvinning i flerfamiljshus förenklas och förbättras. Trollhättan var bland de första kommunerna i landet att bygga egen biogasanläggning och vi har alla möjligheter att kunna inneha hela kretsloppet från soppåse till gas.

Vänsterpartiet vill att möjligheterna till stadsnära odling ska utvecklas och därmed öka andelen närproducerad och ekologisk mat i våra kommunala verksamheter. Vi vill också ha mer vegetarisk mat på menyn. Att minska köttkonsumtionen är en viktig del i miljötänket eftersom det har en stor påverkan på miljön och klimatet genom att vara resurskrävande och orsaka höga växthusgasutsläpp. Andra viktiga aspekter gällande köttätande är människors hälsa, djurens välfärd och den globala livsmedelsförsörjningen. Vi måste också se till att matsvinnet minskar i kommunens verksamheter. Kommunens arbete för att minska spridningen av mikroplaster ska fortsätta, giftiga kemikalier ska inte användas i kommunens verksamheter, särskilt fokus ska vara miljöer där barn ofta vistas.

Hela transportsektorn behöver ställas om genom att helt fasa ut fossila bränslen som energikälla och ersätta dem med eldrift och/eller andra förnybara drivmedel. Fler laddstolpar för elbilar skulle både uppmuntra och underlätta en omställning till ett bättre alternativ än fossila bränslen. Vi vill uppmuntra människor att ta cykeln i stället för bilen, men för det krävs en hållbar stadsplanering och investeringar i cykelinfrastruktur; ökad framkomlighet för cyklister, bra cykelvägar och ett utvecklat system för låncyklar, men också bra cykelparkeringar vid kollektivtrafikstationer och möjligheter att ta med cykeln i kollektivtrafiken.

Idag finns det många sätt att lösa din egen elproduktion och "banta" elräkningen genom att använda egen el och sälja överskottet. Solpanel på taket, ett litet vindkraftverk på tomten eller via vattenkraft är några exempel på hur man kan producera egen el i Sverige. Detta är någonting vi vill uppmuntra och områden för produktion av förnybar energi som sol och vind skall vara en del av den kommunala översiktsplanen. Vidare skall vi anlägga kommunala solcellsparker där privatpersoner, bostadsrättsföreningar, organisationer och företag ges möjlighet att ta del av tekniken. Vi vill ställa krav på solceller och andra energieffektiva lösningar i detaljplaner för bostäder. Det skall också vara en självklarhet med solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Stadsplanering och detaljplaner skall utformas så att buller minskar.
- Förbättra inomhusmiljön i våra förskolor och skolor avseende belysning, ventilation, städning, kemikalier och plaster.
- Fortsätta arbetet med "rena händer" för att hindra smittspridning.
- Att det satsas på biogasproduktion
- Möjliggöra för stadsnära odling.
- Öka andelen närproducerad, ekologisk och vegetarisk mat i våra verksamheters kök, samt minska matsvinnet.
- Nybyggen och renoveringar skall ske klimatsmart genom klimateffektiva byggmaterial och klimateffektivisering.
- Underlätta för stadens invånare att sopsortera på ett effektivt sätt.
- Anlägga kommunala solcellsparker och att sol och annan förnybar energi skall vara en del av den kommunala översiktsplanen.

ARBETSMARKNAD & VUXENUTBILDNING

Vänsterpartiet anser att alla har rätt till arbete på värdiga villkor, både för att kunna vara självförsörjande, men också för att kunna vara med och bidra till samhället. Att ha ett arbete är en viktig del för att känna delaktighet och samhörighet i samhället.

Rekryteringsproblem och underbemanning i våra kommunala verksamheter är ett stort problem, samtidigt som många människor står utanför arbetsmarknaden. Kommunen ska erbjuda utbildning och kompetenshöjande insatser. Vi vill satsa på mer vuxenutbildning och andra arbetsmarknadsåtgärder i offentlig regi genom att omvandla erfarenhet till kompetens genom validering av kunskaper. Vänsterpartiet vill ge möjlighet att kombinera betald utbildning och arbete för till exempel förskolepersonal och vårdbiträden. Detta ger oss större möjlighet att anställa fler med adekvat kompetens i kommunens verksamheter.

Även personer med utländska utbildningar ska hjälp att få dessa validerade snabbare eftersom många nyanlända har kompetens och erfarenhet som inte utnyttjas samtidigt som det råder brist på personal inom många yrken.

Personalsituationen i kommunen är svår och arbetsmiljön är ansträngd. Många verksamheter präglas av hög arbetsbelastning och för låg grundbemanning. Det har skapat höga sjuktal, främst hos kvinnor i välfärdsyrken. Att få ner sjuktalen ska prioriteras, därför måste friskvårdsarbetet stärkas och Vänsterpartiet vill att alla anställda inom den kommunala omvårdnadssektorn skall ha rätt betald friskvård på arbetstid. Alla anställda som är i behov av arbetskläder skall förses med detta utan kostnad.

Åttatimmars arbetsdag är en mer än 100 år gammal idé, som vi vill ompröva till sex timmars arbetsdag. Därför ska det göras ett försök med sex timmars arbetsdag på minst en kommunal verksamhet. På de ställen i Sverige där det prövats och genomförts har både sjuktalen och stressnivån hos personalen minskat. Rätten till att arbeta heltid ska fortsatt garanteras och tillsvidareanställningar ska vara norm för alla

kommunens anställda. Vi strävar efter att minska andelen delade turer i kommunal verksamhet och på sikt vill vi avskaffa dem helt.

Styrsystemet New Public Management (NPM) har lett till sämre arbetsmiljö. Systemet skapades för att få en billigare och effektivare välfärd, men konsekvenser blev istället minskat inflytande och medbestämmande för anställda till följd av ökad styrning och kontroll. Konkurrensutsättningen har skapat ökat kundtänkande och dokumentationskrav för att kunna mäta lönsamheten, vilket har ökat den administrativa bördan.

Personer med nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller normbrytande funktionalitet har ofta extra svårt att komma in på arbetsmarknaden. Även personer som har en normbrytande funktionalitet utan nedsatt arbetsförmåga diskrimineras på arbetsmarknaden. Den strukturella rasismen och den patriarkala könsmaktsordningen har skapat en segregerad arbetsmarknad. Kommunen ska aktivt arbeta mot diskriminering. Kunskaper om att rekrytera utan att diskriminera ska därför förstärkas utifrån ett normkritiskt perspektiv och vi vill öka kunskapen om rasistiska och sexistiska strukturer hos kommunens chefer.

Kommunala sommarjobb ska erbjudas ungdomar mellan årskurs nio till årskurs två i gymnasiet. Kommunen ska även initiera ett samarbete med regionen och näringsliv för att skapa fler sommarjobb.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Vuxenutbildningen ska ha ett tydligt uppdrag att arbeta med validering.
- Erbjud utbildning och arbetslivsinriktad praktik till de som står längst från arbetsmarknaden.
- Öka sysselsättningsgraden för personer med normbrytande funktionalitet.
- Alla nyanställda i kommunen skall få en introduktionsutbildning i normkritik.
- Erbjud alla ungdomar i årskurs nio till årskurs två i gymnasiet kommunala sommarjobb.
- Skapa fler arbeten för människor med låg utbildning. Projektet "Hållbara jobb" är ett exempel.

PERSONAL

Personalsituationen i kommunen är svår och arbetsmiljön är ansträngd. Många verksamheter präglas av hög arbetsbelastning och för låg grundbemanning. Det har skapat höga sjuktal, främst hos kvinnor i välfärdsyrken.

Stora delar av problemen med arbetsmiljön kan härledas till effekterna av styrsystemet New Public Management (NPM). Systemet skapades för att få en billigare och effektivare välfärd. Konsekvenser av NPM blev istället minskat inflytande och medbestämmande för anställda till följd av styrning uppifrån och kontroll.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Införa försök med sextimmarsarbetsdag med bibehållen lön i lämpliga verksamheter
- Satsa på kompetenshöjande åtgärder
- All personal, även vikarier, inom välfärdssektorn som har behov av arbetskläder ska få det.
- Ge all personal möjlighet till friskvård.
- Satsa på det förebyggande arbetsmiljöarbetet.
- Minska antal anställda per chef inom välfärdssektorn.
- Genomföra satsningar på de med lägst löner.
- Stärka de fackliga organisationernas inflytande på kommunens arbetsplatser.

KULTUR & FRITID

Fri kultur och en meningsfull fritid för alla.

Kulturen är till för att vidga och fördjupa människans syn på världen och sin egen roll, i samhället, och sig själv, som människa.

Fritidsverksamhet och föreningsliv är viktiga hörnstenar för en parlamentarisk demokrati. Det ökar också människans livskvalitet.

Att utöva kreativa aktiviteter eller att ta del av dessa är både livskvalitet, samt viktigt för bygget av ett demokratiskt samhälle. Olika typer av funktionsnedsättningar får aldrig vara ett hinder, för att ta del av, eller utöva kulturaktiviteter.

Varje människa har en skapande, gestaltande och kreativ förmåga. Det mänskliga behovet av dessa skapar ständigt nya uttrycksformer. Att ”mäta” kultur är problematiskt. Liksom att kommersiella krafter och politiker, eller olika typer av religiösa yttringar, anser sig ha rätt att uttrycka vad, som är rätt eller fel. Varje människa har rätt att skapa sin egen sanning om det sedda eller hörda.

I ett samhälle med ökade ekonomiska klyftor samt mer tecken på mental ohälsa, behövs konstuttryck, som skakar om, utmanar och ifrågasätter. Samhälleligt finansierad kultur skall både vara ifrågasättande, samt, frigörande och livgivande. Kultur betyder odling. Det är människan liv, som skall odlas. Kultur skall präglas av mångfald. Kultur har inga gränser. Detta för att förstå andra än oss själva. Kultur får människor att ”tänka till”.

Den hjälper oss att bli solidariska mot våra medmänniskor och jorden vi lever på. Människan behöver inspiration för att utveckla fantasin. Förutsättningen för visionen om ett bättre liv och ett mänskligare samhälle är just fantasi. Kulturen skall ingå i samhällsplaneringen. Den är en nödvändig del av samhällsbygget. Kulturen är aldrig neutral, utan speglar samtiden och samhället.

En viktig kulturbärare är skolan. Därför måste de estetiska ämnena i skolan få mer utrymme. Det för att skapa framtidstro och stärka den

egna självbilden. Skolbibliotek är viktiga för läsfrämjande, och som pedagogiskt verktyg. Nyfikenhet, kunskapsörst och kritiskt tänkande går hand i hand med demokrati, jämlikhet och jämställdhet.

Vänsterpartiet har varit med och sett till att alla barn och ungdomar kan åka gratis i kollektivtrafiken på sommarlovet, en viktig satsning för att öka möjligheten för unga att ta del av kultur och fritidsverksamhet, oavsett vilken klass man tillhör.

Kultur måste få röra, beröra och uppröra. Det offentliga rummet måste vara fritt från kommersialism. Den kommersiella kulturen riskerar att snabbt bli slätstruken och urvattnad då syftet är att nå så många kunder, och därmed, så mycket vinst som möjligt.

Samhället skall garantera fri och obunden kultur.

Vänsterpartiet Trollhättan vill att staden skall vara en kulturkommun i framkant.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Att alla skall ha likvärdiga möjligheter att delta i sport- och fritidsverksamheter. Föreningar och invånare skall erbjudas fortsatt låga avgifter. Det skall finnas ett bra utbud av kostnadsfria aktiviteter. Fritidsbanker i fler stadsdelar.
- Att kultur, föreningsliv och fritidsverksamhet skall vara tillgängligt för alla. Tillgängliga omklädningsrum för alla, inte bara för killar, måste vara en självklarhet.
- Att kulturen skall vara fri från yttre påverkan, från kommersiella, politiska och religiösa intressen.
- Att föreningsbidrag kopplas till jämställdhet, tillgänglighet och demokrati.
- Satsa ännu mer på att erbjuda olika kostnadsfria sommarlovsaktiviteter.
- Att alla barn och ungdomar skall erbjudas meningsfull fritidsverksamhet efter skolan.
- Att tjejer som utövar sporter ska kunna göra det på samma villkor som killar. (inte sämre träningstider, inte mindre pengar mm).
- För att barn och ungdomar skall kunna ha likvärdiga möjligheter att delta i kulturskolan N3's aktiviteter, skall taxorna sänkas.

DEMOKRATI

Det kapitalistiska samhället sätter alltid marknadsvärdet före människovärdet. Därför kan ett kapitalistiskt samhälle aldrig vara ett verkligt demokratiskt samhälle. För att kunna utöka demokratin och ge alla människor lika möjligheter till delaktighet och inflytande måste kapitalismen och klassamhället bekämpas.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Fler insatser för att öka valdeltagandet och kunskapen om demokrati.
- Tillsätta en demokratiberedning under kommunfullmäktige för att utreda politikens och medborgarnas möjligheter och förutsättningar.

INTEGRATION & INKLUDERING

Vänsterpartiet vill ha ett samhälle för alla, inte bara några få. Det kräver en politik som ger alla oavsett bakgrund, religion, hudfärg, kön eller sexualitet samma möjligheter och samma rätt till god utbildning, arbete och bostad. För Vänsterpartiet innebär integration att föra en inkluderande politik som lägger grunden för ett mer jämlikt samhälle.

Ett välfungerande flyktingmottagande är en viktig del i en politik för inkludering och etablering. Mottagandet av människor på flykt ska – från asylprocessen till boendesituationen och etableringen i samhället – präglas av att den enskilda människans rättigheter står i centrum. Den generella välfärden är central för att upprätthålla de rättigheter som det är vår skyldighet att värna. Vi menar att inkluderingsarbetet måste inledas dag ett, direkt efter ankomsten till Sverige.

Det ska bli lättare att komma in på arbetsmarknaden och att skaffa sig en utbildning för de som nyligen har kommit till Sverige. En nyckel är språkundervisningen. De elever som idag går på gymnasiets introduktionsprogram ska få de bästa förutsättningarna att både lära sig ett nytt

språk och att läsa in grundskolan på kort tid. Därför har Vänsterpartiet i budgetförhandlingarna med regeringen fått igenom en satsning på 300 miljoner kronor per år för detta. Vi har också kommit överens om stora resurser för att stödja föreningslivets verksamhet för asylsökande och nyanlända, effektivare validering av utländsk utbildning och språkundervisning vid folkhögskolorna.

Vi bekämpar diskriminering på alla nivåer i samhället. Bostadsbrist och arbetslöshet drabbar dem som är nyanlända i Sverige extra hårt. Därför krävs både en kraftfull politik för generell välfärd och individuella lösningar för att ta till vara erfarenheter och resurser. I Vänsterpartiets Sverige ska det vara nolltolerans mot diskriminering och den som diskriminerar ska tvingas betala för det.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Satsa på SFI med yrkesinriktning och utöka samarbetet med Arbetsförmedlingen, näringslivet och det offentliga.
- Ge riktade bidrag till föreningar och organisationer som arbetar med integration och demokrati.
- Arbeta för att minska bostadssegregation.

UPPHANDLING

Relativt sett har kommunen kommit långt i arbetet med att ta social och miljömässig hänsyn vid upphandlingar. Kommunen behöver samtidigt göra mer för att stärka de arbetandes villkor, höja miljö-, klimat- och djurskyddskraven och öka möjligheterna till arbete för personer långt ifrån arbetsmarknaden.

VÄNSTERPARTIET ARBETAR FÖR ATT:

- Ställa krav på arbetsvillkor motsvarande fullvärdiga svenska kollektivavtal och meddelarfrihet vid samtliga upphandlingar.
- Samtliga upphandlingar ska vara socialt och ekologiskt hållbara.
- Ställa sociala krav.
- Öka de sociala företagens andel av upphandlingsvolymen.